

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/336/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6117212748
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Hanusková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6117212748.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a sudcov Mgr. Štefana Baláža a JUDr. Alexandra Mojša, v právnej veci žalobcu Intrum Slovakia s. r. o., so sídlom Mýtina 48, Bratislava, 811 07, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Mýtina 48, 810 00 Bratislava, IČO: 37 927 795, proti žalovanému X. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom Na Z. XXXX/XX, XXX XX O. O., prechodne bytom D. cesta XXXX/X, XXX XX O. O., v konaní o zaplatenie 2.128,25 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 15Csp/103/2017-41 zo dňa 22. 03. 2018, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým v prevyšujúcej časti žalobu žalobcu zamietol (výrok II.) a vo výroku o náhrade trov konania (výrok III.) **z r u š u j e a v e c v r a c i a** v tomto rozsahu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

II. Výrok, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.890,46 € s príslušenstvom (výrok I.) **z o s t á v a n e d o t k n u t ý**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.890,46 €, úrok z omeškania vo výške 5,15 % ročne zo sumy 1.890,46 € od 20. 06. 2014 do zaplatenia, všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku titulom plnenia zo zmluvy o pôžičke uzavretej dňa 18. 11. 2013 medzi právnym predchodcom žalobcu (Consumer Finance Holding, a. s.) a žalovaným (ďalej v texte „zmluva o pôžičke“).

2. Okresný súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia aplikujúc ust. § 52, § 53, § 54, § 565, § 657 a § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka dospel k právnemu záveru, že zmluva o pôžičke neobsahuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej v texte „zákon č. 129/2010 Z. z.“) v znení účinnom ku dňu uzavretia predmetnej zmluvy, a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Vychádzajúc z článku 6 všeobecných obchodných podmienok (ďalej v texte „VOP“) a to bodu 6.1, 6.2, 6.3 a 6.4 mal okresný súd za to, že ak sa mal úver splatiť v splátkach podľa splátkového kalendára, tento by musel byť podľa zákona neoddeliteľnou súčasťou predmetnej zmluvy, keďže táto zmluva neobsahovala tento údaj ohľadom splátok. Obsahovala iba údaj o počte splátok a ich výšku, čo je nepostačujúce. Keďže dohoda o splátkach sa nestala súčasťou zmluvy o pôžičke, táto skutočnosť má za následok s poukazom na ust. § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z., že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. V tejto súvislosti okresný súd poukázal na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie sp. zn. C 42/2015 zo dňa 09. 11. 2016 vo veci Home Credit Slovakia, a. s., v ktorom Súdny dvor Európskej únie k prejudiciálnej otázke vnútroštátneho súdu Slovenskej republiky k výkladu čl. 10 ods. 2 písm. h) smernice č. 2008/48/ES zo dňa 23. 04. 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice

Rady 87/102/EHS (ďalej v texte „smernica“), a to na prejudiciálnu otázku, či je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala každú splátku spotrebiteľa s odkazom na konkrétny dátum, alebo či v tejto súvislosti postačuje všeobecný odkaz v zmluve umožňujúci identifikovať dátum týchto splátok, a či zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami musí spresňovať vo forme amortizačnej tabuľky, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny, odpovedal, že čl. 10 ods. 2 písm. h) smernice sa má vykladať tak, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť každej zo splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok a že čl. 10 ods. 2 písm. h) a i) tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami, nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny, dokonca tieto ustanovenia v spojení s čl. 22 ods. 1 tejto smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave. Okresný súd doplnil, že i keď právo Európskej únie de iure neustanovuje všeobecnú záväznosť rozhodnutí súdov únie, všeobecná záväznosť súdov únie je daná zásadou zodpovednosti členského štátu za škodu, ktorú spôsobil porušením práva únie, napr. aj tým, že vydal súdne rozhodnutie, ktoré bude v zjavnom rozpore s judikatúrou súdneho dvora.

3. Okresný súd k uvedenému výslovne uzavrel, že určenie počtu a termínov splátok v zmluve o pôžičke nezodpovedá výkladu čl. 10 ods. 2 písm. h) smernice Súdnym dvorom Európskej únie. Žalovaný ako spotrebiteľ by musel zložitým spôsobom samotným výkladom ustanovení predmetnej zmluvy a zákona sám si určiť termíny splatnosti splátok úveru. Tieto termíny majú z hľadiska dojednania strán v zmluve o spotrebiteľskom úvere podstatný význam z dôvodu, že veriteľ je podľa zmluvy oprávneným žiadať od dlžníka vrátenie celej dlžnej sumy v prípade, že tento si neplní svoj dlh riadne a včas. Podľa názoru okresného súdu podmienky tejto zmluvy neumožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy splatnosti splátok, a to s prihliadnutím na dĺžku doby od uzavretia zmluvy 18. 11. 2013 a dojednaný termín konečnej splatnosti november 2018. Pokiaľ by žalobca bol iného názoru, že absencia splátkového kalendára ohľadom splátok nie je dôvodom na vyhlásenie úveru za bezúročný a bez poplatkov, okresný súd opäť poukázal na to, že dôvodom bezúročnosti a bezpoplatkovosti žalobcom poskytnutého spotrebiteľského úveru nebolo, že jednotlivé splátky úveru neboli rozčlenené na čiastky, ktoré z každej splátky pripadajú na istinu, úroky a iné poplatky, ale zistenie, že splátky v zmluve o úvere vôbec uvedené nie sú, čo je nepostačujúce, teda splátkový kalendár resp. dohoda o splátkach sa nestala súčasťou zmluvy o pôžičke.

4. Okresný súd napriek vyššie uvedenému právnomu záveru pristúpil ku skúmaniu zmluvy o pôžičke aj z hľadiska obsahu obligatórnych náležitostí, a to termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Všetky náležitosti vyžadované ustanovením § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. majú byť v spotrebiteľskej zmluve vyjadrené jasne a zrozumiteľne tak, aby mohol spotrebiteľ pri podpise zmluvy takéto náležitosti bez ťažkostí a bez nutnosti ich odvodzovania od iných údajov a príloh identifikovať. Termín konečnej splatnosti musí byť určený jednoznačným spôsobom umožňujúcim spotrebiteľovi s istotou identifikovať dátum, dokedy zmluva trvá. Zo znenia zmluvy o pôžičke nie je zrejmy presný dátum určujúci konečnú splatnosť úveru. Podľa okresného súdu spotrebiteľ - žalovaný nemohol ľahko odvodiť presný dátum konečnej splatnosti zo znenia VOP. Ani z obsahu VOP nie je možné s určitosťou označiť konkrétny dátum konečnej splatnosti. Navyiac odkaz na VOP je takou zásadnou a dôležitou informáciou, že by mal byť uvedený zvýrazneným písmom, aby spotrebiteľa upozornil na nevyhnutnosť preštudovania zmluvy o pôžičke v celom jej rozsahu. Na základe uvedeného okresný súd považoval úver medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako spotrebiteľom aj z dôvodu absencie náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. s poukazom na § 11 ods. 1 písm. b) tohto zákona za bezúročný a bez poplatkov.

5. Keďže okresný súd vyhodnotil úver poskytnutý žalovanému za úver bez úrokov a bez poplatkov, dospel k tomu, že žalobca má nárok na vrátenie poskytnutej istiny úveru a to 2.000,- € zníženej o doterajšiu úhradu zo strany žalovaného, ktorá podľa prehľadu splátok a úhrad i tvrdenia žalobcu predstavuje sumu 109,54 €. Okresný súd preto zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 1.890,46 €, ako rozdiel poskytnutej pôžičky t.j. 2.000 € mínus žalovaným uhradených 109,54 € a vo zvyšku žalobu zamietol. Zároveň okresný súd priznal žalobcovi aj príslušný úrok z omeškania v súlade s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. odo dňa 20. 06. 2014 až do zaplatenia.

6. O nároku na náhradu trov konania rozhodol okresný súd v zmysle § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej v texte „CSP“).

7. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, a to voči výroku II., ktorým súd prvej inštancie žalobu v prevyšujúcej časti zamietol a v súvisiacom výroku o trovách konania. Navrhol, aby odvolací súd na základe § 388 CSP rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že zaviazže žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 237,79 € s príslušenstvom. Namietal, že súd prvej inštancie dospel vykonaným dokazovaním k nesprávnemu záveru o bezúročnosti úveru. Nestotožnil sa s právnym záverom, že zmluva o pôžičke neobsahuje termín konečnej splatnosti a zároveň, že neobsahuje rozloženie úverových splátok na jednotlivé zložky, t. j. splátku istiny, úrokov a poplatkov, pričom zmluva o pôžičke nie je v rozpore s článkom 10 smernice a ani s právnym názorom vyjadreným v rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 09. 11. 2016 v právnej veci C - 42/15, na ktorý okresný súd v odôvodnení poukazoval. Podľa tohto rozsudku (C - 42/15) by totiž členské štáty nemali ukladať zmluvným stranám povinnosti, ktoré smernica neupravuje. Podľa článku 10 ods. 2 písm. i) v spojení s písm. h) smernice, zmluva o úvere na dobu určitú nemusí v čase jej uzatvorenia obsahovať presné určenie, aká časť splátky sa použije na splátku istiny a aká je časť na bežné úroky a poplatky.

8. K termínu konečnej splatnosti uviedol, že je uvedený v zmluve, a to charakteristikou mesiac/rok :11/2018, ktoré určenie termínu konečnej splatnosti je dostatočne určité a zrozumiteľné a plne v súlade s platnými právnymi predpismi. Z predloženej zmluvy o pôžičke je preukázané dojednanie termínu splatnosti úverových splátok, a to v článku 6 bod 6.1, 6.2, 6.3 zmluvných podmienok úverovej zmluvy. Žalovaný ako spotrebiteľ mal možnosť bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy a termíny splatnosti všetkých splátok za účelom splnenia povinností vyplývajúcich mu z úverovej zmluvy. Aj termín konečnej splatnosti úveru uvedený ako november roku 2018 bez akejkoľvek pochybnosti aj právne nevzdelanému priemernému spotrebiteľovi poskytuje relevantnú informáciu o tom, že úver bude musieť splácať do novembra roku 2018. V spojení s dojednaním splatnosti splátok ku 20. dňu v mesiaci je termín konečnej splatnosti úveru stanovený bez potreby použitia akýchkoľvek zložitých matematických operácií. Zdôraznil, že článok 10 ods. 2 písm. h) smernice sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť každej zo splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Súdny dvor EÚ rozhodol, že článok 10 ods. 2 písm. h) a i) smernice stanovuje, že zmluva musí uvádzať iba výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa. Iba na žiadosť spotrebiteľa je veriteľ povinný bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy odovzdať mu výpis vo forme amortizačnej tabuľky. Z uvedeného rozhodnutia možno taktiež vyvodiť záver, že iba porušenie povinnosti veriteľa podstatným spôsobom môže byť sankcionované zánikom nároku veriteľa na úroky a poplatky. Zároveň poukázal i na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ C-565/2012 zo dňa 27. 03. 2014, podľa ktorého tvrdosť sankcií pre veriteľa musí byť primeraná závažnosti jeho porušenia ako i na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ C-348/2014 zo dňa 09. 07. 2015, podľa ktorého článok 4 smernice č. 87/102/EHS zo dňa 22. 12. 1986 (smernica, ktorá predchádzala smernici 2008/48/ES - pozn. odvolacieho súdu) vyžaduje, aby dlžník pri uzavretí zmluvy o úvere poznal všetky okolnosti, ktoré môžu mať vplyv na rozsah jeho záväzku. Podporne poukázal na viaceré rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici.

9. Vyjadrenie k odvolaniu nebolo podané.

10. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (a contrario) CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu, a to vo výroku, ktorým vo zvyšku žalobu zamietol (výrok II.) a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania (výrok III.) podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a v tomto rozsahu vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 391 ods. 1 CSP. Vo zvyšku, teda vo výroku, ktorým okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.890,46 € s príslušenstvom (výrok II.), ktorý nebol odvolaním žalobcu napadnutý, zostáva v zmysle § 367 ods. 2 CSP právoplatný.

11. Okresný súd založil svoje rozhodnutie na tom skutkovom a právnom závere, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným došlo k uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorý podlieha kontrole v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. a ktorá zmluva o pôžičke neobsahuje náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) a písm. f) tohto zákona, na základe čoho posudzoval predmetný úver poskytnutý žalovanému zo strany právneho predchodcu žalobcu za úver bezúročný a bez poplatkov.

12. Odvolací súd sa stotožňuje s právnym záverom okresného súdu, podľa ktorého považoval vzťah medzi stranami za vzťah spotrebiteľský vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy o pôžičke uzavretej dňa 18. 11. 2013, na ktorú dôvodne aplikoval ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z.. Následne však došlo zo strany okresného súdu k nesprávnej aplikácii ustanovení tohto zákona, a to z nasledovných dôvodov:

13. Podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o pôžičke zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

14. V zmluve o pôžičke účastníci zmluvy dohodli, že spotrebiteľ sa zaväzuje zaplatiť celkovú čiastku pôžičky vo výške 3.193,80 € v splátkach o počte 60, a to do termínu konečnej splatnosti (mesiac/rok): 11/2018. Výšku mesačnej splátky dohodli sumou 53,23 € + mesačná výška poistenia vo výške 1,54 €, teda splátka spolu s poistením predstavovala mesačne sumu 54,77 €. Z uvedeného teda vyplýva, že žalovaný mal vrátiť poskytnutý úver po zaplatení 60 splátok vo výške 54,77 € s tým, že uvedený počet splátok spolu s určením jej výšky zodpovedá tomu, že čerpaniu úveru došlo zo strany žalovaného v novembri roku 2013. Pri počte splátok 60 bol termín konečnej splatnosti správne v zmluve uvedený mesiacom november 2018, ak k počiatku plnenia úveru zo strany žalovaného došlo v mesiaci december roku 2013, ktorá skutočnosť vyplýva aj z prehľadu splátok a úhrad (č. l. 7 spisu), podľa ktorého žalovaný prvú splátku uhradil dňa 17. 12. 2013 vo výške 54,77 €. Odvolací súd sa tak nestotožnil s právnym záverom okresného súdu, podľa ktorého spotrebiteľ pri podpise zmluvy nebol informovaný o tom, ako dlho je povinný plniť si povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy, ak v samotnej zmluve je uvedená konkrétna doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere uvedením termínu, ktorý je určený mesiacom november roku 2018. Z údajov obsiahnutých v zmluve o počte a termíne splátok je teda zrejماً konečná splatnosť poskytnutého úveru a zároveň je v zmluve termín konečnej splatnosti výslovne uvedený, do akého obdobia (termínovo) musí byť ponúkaný spotrebiteľský úver splatený. Veriteľ uviedol dĺžku obdobia v mesiacoch a rokoch, na ktoré bol ponúkaný spotrebiteľský úver poskytovaný. Splatnosť jednotlivých úverových splátok bola podľa článku 6 bod 6.1, 6.2 a 6.4 VOP dohodnutá k 20. dňu v mesiaci so splatnosťou prvej mesačnej splátky k 20-temu dňu v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom došlo k uzavretiu úverovej zmluvy. Úverová zmluva bola uzavretá 18. 11. 2013, splatnosť prvej úverovej splátky nastala 20. 12. 2013 a konečná splatnosť úveru pri počte 60 mesačných splátok by tak za riadneho plnenia nastala dňa 20. 11. 2018.

15. Odvolacia námietka žalobcu je preto dôvodnou a odvolací súd konštatuje, že obligatórna náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. je daná. Súčasťou zmluvy o pôžičke je vyhlásenie klienta, teda žalovaného, ktorým prehlásil, že sa pred podpísaním zmluvy o pôžičke oboznámil so zmluvnými podmienkami, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, ako aj zmluvnými podmienkami prostredníctvom formulára štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere. Súčasťou zmluvy o úvere sú teda zmluvné podmienky uvedené v bode IX. zmluvy o pôžičke, ktoré v bode 6 uvádzajú podmienky splácania, keď v bode 6.2 je výslovne konštatované, že pokiaľ nie je v splátkovom kalendári alebo v zmluve stanovené inak, sú splátky splatné do 20. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci a prvá splátka je splatná nasledujúci mesiac po uzatvorení zmluvy, pokiaľ nie je dohodnuté inak. Nie je preto možné stotožniť sa s právnym záverom okresného súdu, pokiaľ tento konštatuje, že žalovaný nemohol ľahko odvodiť presný dátum konečnej splatnosti zo znenia VOP a že z VOP nie je možné s určitosťou označiť konkrétny dátum konečnej splatnosti. Odvolaciemu súdu nie je zřejmý ani odkaz okresného súdu na ust. § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého by uvedenie textu zmluvy alebo jej časti vrátane všeobecných obchodných podmienok drobným nečitateľným písmom bolo neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Okresný súd ani neuviedol, ktoré z prípadných podmienok v ods. 4 uvedeného ustanovenia je možné považovať za neprijateľné v prípade drobného nečitateľného písma. Len ust. § 53c Občianskeho zákonníka konštatuje, že ak je spotrebiteľská zmluva vyhotovená písomne, predmet a cena nesmú byť uvedené menším písmom ako iná časť takejto zmluvy s výnimkou názvu zmluvy a označení jej častí. Len v takomto prípade by zmluva uzatvorená v rozpore s týmto ustanovením bola považovaná za neplatnú. Zo zmluvy o pôžičke však nemožno konštatovať, že by predmet a cena boli uvedené menším písmom ako iná časť takejto zmluvy, preto ani s odkazom na uvedené ustanovenie nie je možné dospieť k právnemu záveru o neprijateľnosti zmluvnej podmienky v takom kontexte, ako na to poukázal okresný súd.

16. Podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o pôžičke, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov príp. poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úvere na účely jeho splatenia.

17. Okresný súd ďalej dospel k právnomu záveru, že zmluva o spotrebiteľskom úvere vôbec neobsahuje určenie splátok, výslovne konštatoval: „že splátky v zmluve o úvere vôbec uvedené nie sú, čo je nepostačujúce. Teda splátkový kalendár resp. dohoda o splátkach sa nestala súčasťou zmluvy o pôžičke.“ Uvedený právny záver však nevyplýva z obsahu spisu ani zo samotného znenia zmluvy o pôžičke ako aj všeobecných obchodných podmienok resp. zmluvných podmienok, ktoré sú súčasťou zmluvy o pôžičke, nakoľko na uvedené zmluvné podmienky, resp. VOP ako súčasť zmluvy odkazuje zmluva o pôžičke v bode VIII. Uvedené je však aj v priamom rozpore so samotným znením zmluvy o pôžičke, ktorá obsahuje výšku, počet ako i frekvenciu mesačných splátok, ktoré splátky mal žalovaný uhrádzať o počte 60 vo výške 54,77 € vždy do 20. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci s tým, že prvá splátka bola splatná nasledujúci mesiac po uzatvorení zmluvy, k uzatvoreniu ktorej došlo 18. 11. 2013, teda prvá splátka bola splatná v mesiaci december roku 2013 a uvedené potvrdzuje i samotný prehľad splátok a úhrad predložený žalobcom, v zmysle ktorého žalovaný splátku za mesiac december uhradil dňa 17. 12. 2013 vo výške 54,77 €.

18. Nemožno preto súhlasiť s právnym záverom okresného súdu, že by žalovaný ako spotrebiteľ musel zložitým spôsobom samotným výkladom ustanovení predmetnej zmluvy a zákona sám si určiť termíny splatnosti splátok úveru. Skutkové ako aj právne závery súdu nevyplývajú zo zmluvy o pôžičke predloženej žalobcom v prejednávanej veci. V tejto súvislosti nemožno neprihliadať na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ C-42/15 zo dňa 09. 11. 2016 vo veci Home Credit Slovakia a.s., v rámci ktorého sa Súdny dvor EÚ vysporiadaval s otázkou obligatórnych náležitostí zmlúv o úvere uzatváraných v súlade so smernicou, konkrétne s článkom 10 ods. 2 písm. h) a tiež s bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úverov, z ktorého vyplýva, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť každej zo splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok (bod 50).

19. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

20. Odvolací súd uznáva, že pokiaľ ide o výklad smernice, táto nemá priamy účinok, avšak vnútroštátne súdy musia skúmať, či môžu smernici priznať aspoň účinok nepriamy, teda či môžu zákon vykladať eurokonformne. Takýto eurokonformný výklad aj vo vzťahu k zákonu č. 129/2010 Z. z. je možný. Právo Európskej únie de iure neustanovuje všeobecnú záväznosť rozhodnutí súdov únie, ale určitú faktickú všeobecnú záväznosť rozhodnutí súdov únie možno vyvodiť zo zásady zodpovednosti členského štátu za škodu, ktorú spôsobil porušením práva únie. Štát totiž môže porušiť právo únie aj vtedy, ak jeho súd vydá súdne rozhodnutie, ktoré bude v zjavnom rozpore s judikatúrou Súdneho dvora (Köbler, C-224/01, zo dňa 20. 09. 2003).

21. Keďže odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd nesprávne uzavrel, že úver poskytnutý žalobcom žalovanému sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, a to z dôvodu absencie náležitostí zmluvy v zmysle § 9 ods. 2 písm. k), f) zákona č. 129/2010 Z. z., ak zmluva o pôžičke vrátane všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy, uvedené náležitosti obsahuje, neostávalo odvolaciemu súdu iné, ako napadnutý rozsudok podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušiť, nakoľko súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia nevykonal dokazovanie vo vzťahu k časti nároku, ktorý bol súdom zamietnutý v dostatočnom rozsahu a jeho rozhodnutie je v dôsledku uvedeného nutné považovať v rozsahu, v ktorom žalobu zamietol, za predčasné.

22. Po zrušení a vrátení veci sa prioritne okresný súd zameria na posúdenie aktívnej legitímácie žalobcu v súvislosti s postúpením pohľadávky na žalobcu v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001

Z. z. o bankách účinného v čase postúpenia pohľadávky, nakoľko posúdenie aktívnej legitímácie žalobcu vyplývajúce z hmotného práva je povinnosťou súdu z úradnej povinnosti (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 147/2017, ako aj rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica č. k. 16Co/760/2015). Posúdenie aktívnej vecnej legitímácie vyplýva z hmotného práva, súd preto skúma vecnú legitímáciu ex offa v súlade s dosiaľ platnou judikatúrou, ktorý názor vyplýva aj zo súčasných rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 147/2017, 7Cdo 26/2017, 5Cdo 13/2016.

23. Úlohou okresného súdu v prípade, ak dospeje k záveru, že žalobca je v konaní aktívne legitimovaným na podanie žaloby bude, aby predmetnú zmluvu v spojení s dohodou opätovne posúdil, či táto (ne)obsahuje obligatórne náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., prípadne náležitosti, na základe ktorých by bolo možné dospieť k právnomu záveru, že úver je možné považovať za bezúročný a bez poplatkov. V opačnom prípade, ak okresný súd dospeje k tomu, že zmluva obligatórne náležitosti v zmysle tohto zákona obsahuje, posúdi, či bola dohoda o odplate uzavretá (ne)platne v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka, ak na absolútnu neplatnosť prihliada súd z úradnej moci. Prioritne posúdi primeranosť výšky odplaty, za ktorú bol úver poskytnutý, prípadne jej súlad s dobrými mravmi. Vzhľadom na rozsah dokazovania, ktoré je v tejto veci ešte nevyhnutné vykonať, odvolací súd konštatuje, že doplnenie dokazovania odvolacím súdom nepovažoval za účelné, ak v tomto smere okresný súd dokazovanie nevykonal vôbec a dosiaľ vykonaným dokazovaním dospel k nesprávnym právnym záverom.

24. Podľa § 396 ods. 3 CSP, keďže odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov konania súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci s tým, že rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania.

25. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.
Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súde je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).